

Imatran Vihreän valtuustoryhmän valtuustoaloite: Arjen turvallisuussuunnittelun tehostaminen Imatran kaupungilla

IMR/1292/00.02.16/2025

Imatran Vihreä valtuustoryhmä jätti seuraavan valtuustoaloitteen kaupunginvaltuustolle:

“Arjen turvallisuussuunnittelun tehostaminen Imatran kaupungilla

Tiivistelmä

Imatran Vihreä valtuustoryhmä esittää, että Imatralla laaditaan valtuustokauden mittainen arjen turvallisuussuunnitelma. Suunnitelman laadintaan osallistuvat kaikki toimialat, viranomaiset, kolmannen sektorin toimijat ja hyvinvointialueen työntekijät ja sen valmistelussa osallistetaan kuntalaisia mahdollisimman laajasti. Arjen turvallisuussuunnitelman raportointi tehdään valtuustolle ja sen seuranta sidotaan vuosittain talousarviovalmisteluun.

Tausta

Kunnilla on velvollisuus huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta. Etenkin arjen turvallisuus on vahvasti osa kuntien jokapäiväistä työkenttää. Valtaosalle kuntalaisia Imatra on sijainnistamme huolimatta varsin turvallinen kotikaupunki, mutta näin ei ole kaikkien kohdalla. Imatra on ollut valtakunnallisesti ja EU-tasoisesti turvallisuusasioiden keskiössä useiden vuosien aikana. Tämä johtuu sijaintitekijöistämme. Monen kuntalaisen turvallisuuden tunteessa on tapahtunut muutoksia jo koronavuosista alkaen Ukrainan sodan ja sen pitkittymisen kautta vaihteleviin tilanteisiin. Osa kuntalaisista on myös oireillut pahaa oloaan. Monen kohdalla myös taloudellinen tilanne on viime vuosina heikentynyt, sosiaaliturvan leikkausten ja lisääntyvän työttömyyden myötä ja tulevaisuuden näkymät ovat muuttuneet epävarmemmiksi. Erilainen huono-osaisuus, pahoinvointi, häiriökäyttäytyminen, väkivallan uhka ja päihteiden käyttö on kaupungissamme lisääntynyt. Nämä eivät aina kaikki näy tilastoissa, mutta kaikki tapahtuvat ylilyönnit heikentävät kuntalaisten turvallisuuden tunnetta ja suhdetta omaan kotikaupunkiin. Tehtävämme on varautua, ennakoida ja ennaltaehkäistä, ennen kuin tulipaloilmiöt syttyvät. Turvattomuuden tunteen lisääntyminen ei tee hyvää kaupunkimme imagolle.

Imatran voimassa olevassa kaupunkistrategian tavoitteenamme on olla hyvän olon karjalainen kaupunki, lapsisystävällinen kaupunki ja pitää kaikki mukana. Näiden tavoitteiden saavuttaminen on jatkuvasti haastavampaa, koska elinympäristössämme tapahtuu kaiken aikaa muutoksia, joihin emme ehkä ole ehtineet varautua. Meihin ovat vaikuttaneet globaali turvallisuustilanteen muutos, työpaikkojen määrän romahtaminen, muutokset sosiaaliturvassa ja asumistuessa, sekä monet muut asia, jotka eivät ole olleet omissa käsissämme.

Arvolupaustemme mukaan lupaamme olla ketterä, avoin, palveleva ja uudistuva. Ketteryys tarkoittaa sitä, että reagoimme nopeasti ja tartumme haasteisiin ja mahdollisuuksiin määritteisesti. Imatran Vihreät katsovat, että meidän tulisi reagoida toimintaympäristömme muutoksiin ketterämmin myös kuntaisten arjen turvallisuuden tasolla. Imatralla tehdään paljon hyvää työtä eri sektoreilla myös arjen turvallisuuden parantamiseksi, mutta huolestuu, että onko se koordinoitua ja ylatasoilla tavoitteellista.

Turvallisuussuunnittelu on kunnille lakisääteistä, vaikka oman turvallisuussuunnitelman laatiminen ei lakisääteistä olekaan. Arjen turvallisuus puolestaan tulee sisällyttää osaksi valtuustokauden hyvinvointisuunnittelua.

Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteena on ennalta ehkäistä ja torjua onnettomuuksia ja tapaturmia, rikoksia, häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta. Tavoitteiden määrittelyssä hyödynnetään yleensä hallituksen Sisäisen turvallisuuden ohjelmaa ja yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa.

Lisäksi kuntia ohjaa valtioneuvoston periaatepäättös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä vuoteen 2030. Arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuussuunnittelun tulee olla kiinteä osa alueen hyvinvointityötä.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen periaatepäättöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä. Kun yhteiskunta muuttuu, tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joilla hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa usein erilaisin toimenpitein. Vaikuttavimmat toimenpiteet ovat sellaisia, joita tehdään samaan aikaan eri suunnista ja joilla on sama tavoite. Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä ihmisten osallisuus ovat perusta, jolla

yhteinen työ toteutuu. Yhteiskunnallisessa muutoksessa tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joissa hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa. Julkisen hallinnon ja rakenteiden muutos tukee kaikkien ihmisten omaa toimijuutta ja arjen sujuvuutta. Tärkeintä kuitenkin on, että turvallisuussuunnittelu vastaa kunnan omiin turvallisuustyön tarpeisiin ja kuntalaiset saavat osallistua sen suunnitteluun.

Esitys

Imatran Vihreä valtuustoryhmä esittää, että Imatralla laaditaan valtuustokauden mittainen arjen turvallisuussuunnitelma. Suunnitelman laadintaan osallistuvat kaikki toimialat, viranomaiset, kolmannen sektorin toimijat ja hyvinvointialueen työntekijät ja sen valmistelussa osallistetaan kuntalaisia mahdollisimman laajasti. Kuntalaisten näkemyksiä saadaan muun muassa jo toteutetusta THL:n päihdetilannekyselystä, josta on saatavilla kuntakohtaiset tulokset. Lisäksi Rikoksentorjuntaneuvosto on laatinut kuntien käyttöön turvallisuuskyselyn, jolla voi kerätä asukkaiden näkemyksiä asuinalueensa ja kuntansa turvallisuudesta. Asukkaille suunnatulla kyselytutkimuksella saadaan kerättyä sekä uutta tietoa että viranomaistietoja, kuten poliisin tilastoja, täydentävää tietoa. Kyselyä voidaan myös hyödyntää kunnassa toteutettujen rikoksentorjuntatoimien vaikutusten selvittämisessä. Kyselyä päivitettiin laajassa yhteistyössä sisäisen turvallisuuden strategian alaisen työryhmän aloitteesta vuonna 2021.

Imatran vihreä valtuustoryhmä katsoo, että arjen turvallisuushaasteisiin tulee tarttua ketterästi ja yhteisöllisesti, jotta pidämme kaupunkimme turvallisena ja kaikki kuntalaiset mukana. Arjen turvallisuudesta tarvitaan monialainen tilannekuva, jonka pohjalta laaditaan yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet, sekä mittarit, joilla toimenpiteiden edistämistä seurataan. Samalla luodaan yhteinen tilannekuva myös niistä hyvistä toimenpiteistä, joita kaupungissa jo toteutetaan. Olennaista ei ole itse ohjelman laadinta, vaan tavoitteiden yhteen sovittaminen ja toteuttaminen yhdessä. Tällainen toimeksianto voisi sopia hyvin esimerkiksi kaupungin turvallisuustyöryhmän ja hyvinvointityöryhmän yhteiseksi toimeksiannoksi.

Arjen turvallisuussuunnitelman seurantaan nostetaan THL:n ja kuntaliiton yhdessä laatimat vähimmäissisällöt kuntien arjen turvallisuuden seurantaindikaattoreista. Lisäksi suunnitelman laadinnassa hyödynnetään paikallistasolta nousevia erityispiirteitä ja ilmiöitä. Suunnitelman raportointi tapahtuu vuosittain ja seuranta on sidottu talousarvon laadintaprosessiin.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163021/VN_2021_27.pdf?sequence=1 ”

Päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti puheenjohtajan esityksestä ja hallintosäännön 125 §:n mukaisesti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.